

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes De Actibus Humanis

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum & Græcensis, 1716

§. V. An detur ignorantia invincibilis juris divini etiam in infidelibus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-39981

imperat notitiam necessariam ad eorundem observantiam, vetat verò oppositam negligentiam. Ut autem esset peccatum speciale contra studiositatem deberet ex fine speciali præcipere notitiam necessariam, ac prohibere oppositam negligentiam.

Ratio de Ignorantia speculativa est, quod ea opposita sit speciali præcepto fidei, sed hoc ipso est speciale peccatum.

Cum autem duplex circa res fidei præcipiatur affectus, Vasq. num. 7. unus credendi mysteria agnita, & huic affectui opponitur hæresis; alter mysteria ignorata sciendi, huic opponitur ignorantia mysteriorum, quæ est peccatum specie distinctum ab hæresi seu infidelitate, opponitur enim affectui specie distin-

cto, nam potest quis esse optimè affectus mysteriorum credendis, si fuerint sufficienter proposita, & tamen esse negligens in iis sciendis contra præceptum fidei præcipiens mysteriorum scientiam. Hinc in tract. de fide num. 453. docui hanc ignorantiam non esse directè contra fidem, cum non sit hæresis, sed indirectè, ac reductivè: è contra ignorantia consistens, in errore voluntario intellectus indirectè opponitur fidei, estque hæresis: & idè rectè dixit Vasq. num. 6. circa ignorata mysteria fidei dupliciter contingere peccatum speciale, ut proximè explicatum est, atque probatum, proindè tota

Conclusio à Vasq. asserta
subsistit,

§. V.

An detur ignorantia invincibilis juris divini etiam in fidelibus.

396. **M**ulti de infidelibus veteres Theologi negant, quos refert Vasq. 1. 2. D. 120. cap. 1. quorum aliqui sentiunt univèrsim de ignorantia non solùm mysteriorum necessariorum necessitate mediæ ad salutem, sed etiam de necessarijs necessitate præcepti, quali necessitate est etiam necessarius Baptismus, & alia Sacramenta, alij verò eum Bonavent. Adrian, Gabr. restringunt ad necessaria necessitate mediæ.

Quatuor potissimùm sunt funda-

menta hujus opinionis. Primum est axioma inter Theologos receptum. *Fa-
cienti, quod in se est. DEUS non de-
negat gratiam, & necessaria ad salu-
tatem.*: ergò sic operanti DEUS, vel per se, vel per Prædicatores revelabit necessaria ad salutem; si verò non facit, quantum in se est, sibi, suæque culpæ imputet, quòd DEUS non revelet, horumque ignorantia, cum potuerit ab eo impediri, est culpabilis ac vincibilis.

Secundum est, quod nullus possit

sal-

salvari sine fide mysteriorum, & unicuique debeat esse possibilis salus sed hæc major non esset vera, si daretur invincibilis ignorantia Mysteriorum de Jure divino positivo credendorum, nam si salus est possibilis, & hæc sine fidei obtineri non potest, omissio fidei debet esse ei imputabilis ad peccatum, ergò ignorantia fidei, consequenter mysteriorum fidei non potest esse invincibilis.

Tertium ex illo Pauli 'ad Rom. 10. & quidem in omnem terram exiit sermo eorum; & in fines orbis terre verba eorum, quem locum multi interpretes intelligunt de Apostolis, ergò per hos omni genti prædicata sunt necessaria ad salutem, ergò nulla gens potest ea invincibiliter ignorare.

Quartum est; si posset infidelis invincibiliter ignorare necessaria ad salutem, hæc ignorantia posset dari etiam in homine adulto carente omni peccato actuali; hic, vel salvabitur, vel damnabitur, non salvabitur defectu fidei, non etiam damnabitur, quia aut damnabitur pœnâ solâ sensûs, vel pœnâ solâ damni; non solâ pœnâ damni, quia hæc solis parvulis non baptizatis est destinata; non solâ pœnâ sensûs, quia hæc non infligitur, nisi propter peccata actualia, ergò si pœnâ sensûs damnetur ignorantia credendorum non potest esse inculpabilis, seu invincibilis, sed vincibilis.

397. Resp. Cum recepta nunc ab omnibus sententia dari in infidelibus invincibilem ignorantiam mysteriorum fidei etiam eorum, quæ sunt ad salutem necessaria, probatur 1. ex Joan. 15. *Si non venissem, & locutus eis fuisset, peccatum non haberent, nunc autem*

excusationem non habent de peccato suo. S. Aug. tract. 89. in Joann. explicat de peccato infidelitatis dicens eos, quibus nec per se nec per Apostolos, aut Ecclesiam Christus locutus est, absque culpa ignorare. Hinc S. Th. 2. 2. *quest. 10. a. 1. in Corp.* admittit in ijs, qui nihil audierunt de fide, ignorantiam invincibilem fidei, & ideò negativam infidelitatem non esse peccatum, nec eos propter eam damnari, sed propter alia peccata, quæ sine fide remitti non possunt.

Ratio autem est; certum est etiam dari multos infideles, quibus nunquam testis prædicata lex Evangelica, ut constat ex Missionarijs apud Indos, sed hi habent invincibilem ignorantiam mysteriorum fidei necessariorum ad salutem, eam enim humanis viribus depellere non possunt, quia nulla illis incidit dubitatio, aut suspicio de vera alia Religione, sed suam credunt veram, & si illis occurrat dubitatio, eam proponunt suis majoribus, quos putant peritiores, ab his in suo errore confirmantur, nec apprehendunt necessitatem recurrendi ad orandum DEUM pro illuminatione.

398. Confirmatur solutione argumentorum, quæ num. 396. sententia contraria nobis objicit. Resp. ad 1. Non negare DEUM ulli notitiam necessarium ad salutem facienti, quod est in se, is autem infidelis facit quantum est in se, qui cum auxilijs gratuitis gratiæ in entrance vel naturalis vel supernaturalis prævenientis nulli denegatæ (juxta illud Joann. *qui illuminat omnem hominem*) servat legem naturalem, hæc ad impletâ confert uberiorem notitiam necessariorum ad salutem, eamque auget, donec plene

agnoscant, credantque: si verò legem naturalem non servant, sed graviter in eam peccant, in pœnam horum peccatorum, & culpæ etiam originalis, denegat illis notitiam necessariorum ad salutem, hæc tamen ignorantia, etsi sit pœna peccati, quia infligitur propter præcedentia peccata, non tamen est peccatum, ut enim esset peccatum deberet præcedere aliqua notia obligationis, aut necessitatis sciendi mysteria aut saltem dubitatio circa obligationem, aut necessitatem sciendi, aliàs non est in potestate hominis adhibere diligentiam, vi cuius agat, aut cum DEO, aut hominibus ad acquirendam notitiam, nec ignorantia potest esse imputabilis, Vasquez *cap. 4. n. 12. Vide num. 381.*

Quomodo autè dictum axioma sit intelligendum non est hujus loci sed expli- cant Theologi *1. p. in tract. de Gratia. Varias expositiones vide apud Haunold. lib. 2. Scholast. Theolog. à num. 770. cum quo in tract. de Gratia num. 81. dixi sensum facere istum, quòd homini, qui cum auxilijs gratuitis naturalis gratiæ facit quantum in se est, DEUS det auxili- um supernaturale ex pura misericordia, & liberalitate, ita ut honestas bonorū o- perum nec sit meritoria auxiliij supernatu- ralis, nec ad id disponat, sed conditio, cui, purificatæ DEUS infallibiliter alli- gavit collationem auxiliij, ita tamen ut non sit conditio sine quâ non, sed ha- beat se præcisè ut removens prohibens, quatenus indignitatem à peccato origina- li, aut etiam à personali inductam minuit in æstimatione apud DEUM, ut hic minùs absterreatur ad conferendum vocationis supernaturalis auxiliium. Hoc insinuât se sufficiat.*

Ad 2. Nego minorem, ad hujus probationem ajo, cuius salutem esse pos- sibilem, ac mysteriorum notitiam, ac fidem eatenus, quatenus si homo adjutus auxilijs gratuitis aliquando tempore ser- varet legem naturalem, DEUS eidem communicaret supernaturalem notitiam, & fidem mysteriorum, ut proximè di- ctum; inde autem non sequitur, quòd omisio fidei, ac notitia mysteriorum sit illi imputabilis in peccatum, ut proximè expolui, & ratio nostra convincit.

Ad 3. Resp. Verificari textum Apo- stoli, quòd nulla pars ex principalibus sit, cui non sit promulgata fides, exinde ta- men non sequitur, quòd singulis sit pro- mulgata cum constet teste Vasq. *nu. 10.* de pluribus, quibus primum ante pau- cos annos est promulgata, de quâ prius nihil unquam audiverant ipsi, aut si eo- rum majores Prædicari audiverant illam, postea penitùs oblivione sepulta est.

Ad 4. Resp. Possè dari invincibi- lem ignorantiam necessariorum ad salu- tem in homine adulto carente omni pec- cato actuali ad tempus, hic homo nunquam salvabitur sine fide, sed damnabitur nun- quam autem damnabitur cum solo origi- nali, proinde nec torquebitur solâ pœ- nâ damni; nam in hac providentia DEUS pro adultis nullum locum constituit post mortem præter Cælum, & infernum; unde ad ejusdem providentiam spectat, aut eum perducere ad veram Religionem, idque infallibiliter facit, si adultus servet ad tempus legem naturalem, aut per- mittere labi in peccata personalia casti- ganda etiam pœnâ sensûs, quæ permissio est Justissima, cum sit in potestate adulti
effi-

efficere gratiam efficacem, si cooperaretur gratiæ sufficienti, quam DEUS illi confert prævidens eundem illi dissensurum, in cujus gratiæ collatione consistit peccati permissio.

Restat quaestio de fidelibus, an inter hos possit dari invincibilis ignorantia Mysteriorum, quæ fide explicita sunt credenda ab omnibus adultis fidelibus.

Negant multi cum S. Th. 2. 2. q. 2. a. 7. & 8. quia passim hæc à Pastoribus & Concionatoribus exponuntur, & in Ecclesia solenni ritu celebrantur, ut Mysteria Incarnat. Trinitatis, &c. Unde S. Th. ad c. 11. 1. ad Corinth. *Lectio Bonav. &c.* nullum quantumvis rudem excusant à peccato ignorantiae ignorantem aliquod eorum.

Econtra Vasq. D. 221. non dubitat non paucos rusticos Christianos absque culpâ ignorare aliqua Mysteria creditu necessaria, idque sæpe contingere arbitratur Sanch. L. 2. *Decal. c. 3. num. 20.* quia inquit sæpe contingit eos, aut nihil audivisse de necessitate, ac obligatione explicitè credendorum, aut si audiverint, nihil perceperunt, aut si perceperunt, negotijs temporalibus intenti, penitus hujus obligationis sunt obliti, aut tempore, quo capaciores erant ad addiscendum, caruerunt instructore: nunc etiam nullus illis occurrit scrupulus, aut dubitatio de obligatione talia Mysteria sciendi per *num. 379. & seqq.*

Hinc Confessarius probabiliter prælagiens pœnitentes aliquos rudes destitu-

tos esse Christianâ hæc doctrinâ, obligatur sub mortali interrogare, & quaerere de peccatis communiter à pœnitente committi solitis, dum ipse sufficienter se non explicat.

Casu quo reperit ignorari ab aliquo Mysteria necessaria necessitate Medij, non potest absolvere illum, nisi instructum, si periculum mortis non urget, ut constat ex Proposit. 64. damnata ab Innocent. XI. si autem mors instet tunc Confessarius proponat ei Mysteria dicta necessaria, juvetque pœnitentem ad fidem explicitam eliciendam de jisdem Mysterijs, ac insuper excitet ad dolorem de negligentia culpabili, si quæ intervenerit in jis addiscendis. Sed quia experientiâ constat quosdam ita hebetis, obtusique esse ingenij, ut edoceri vix possint, etiam post longam instructionem, tunc Confessarius debet singulos Articulos illis proponere, ac cum illis de singulis explicitè, fidem elicere propter Autoritatem loquentis DEI; aliud enim est explicitè dictos Articulos credere, aliud explicitè scire; primum est necessarium necessitate Medij; explicitè verò scire est scire rationem reddere de jisdem, si rogetur, & hoc est solum de necessitate Præcepti, quæ scientia ratione tarditatis ingenij est illis ferè impossibilis, & ideo excusantur, secus à fide explicita fidei de de jisdem Articulis, ita singulariter Sanch. *num. 18. Junct. 21.*

& 23.